

Dagboek 8
19 - 27 november 2015

De groep is inmiddels uitgebreid tot 15 personen. Met hen reizen we donderdagmorgen af naar Siem Reap voor een bezoek aan de beroemde tempels van Angkor Wat. We hebben met z'n allen een busje gehuurd waar we net in passen.

Rond deze tijd van het jaar viert men hier in Cambodja het Waterfestival. Maar de minister-president heeft om onduidelijke redenen in Phnom Penh de feestelijkheden afgelast. In de andere steden gaat het echter wel door. Met als gevolg dat Siem Reap boordevol toeristen zit. We komen met ons busje nauwelijks door de menigte heen. Ook het restaurant waar we willen gaan eten blijkt te zijn verhuisd en dus komen we ruim een uur te laat, maar gelukkig is er nog genoeg.

De volgende dag gaan we al vroeg richting de tempels. We bezoeken er vier vandaag: De Bayon tempel, Preah Khan (hier gaan we lunchen bij het grote meer, stokbrood met bananen en

koffiemelk), Ta Prohm (met de prachtige grote bomen die over de tempels zijn gegroeid) en last but not least de grote Angkor Wat met de vijf torens. Het is erg warm en we drinken liters water.

Zaterdag is alweer de laatste dag in Siem Reap. Nadat we zijn uitgecheckt gaan we naar een zijdeboerderij een eindje buiten de stad. Hier worden de zijderupsen gekweekt die de kostbare zijden draadjes spinnen waarvan zulke prachtige stoffen worden geweven.

Alles gebeurt hier met de hand. De rupsen eten blaadjes van de moerbeiboom en spinnen zich in. Vlak voordat ze als vlinder uit hun cocon kruipen worden de cocons in de zon gelegd, zodat de bijna-vlinder sterft. Elke cocon bevat 100 meter ruwe en 300 meter fijne zijde.

We kopen brood voor onderweg en gaan snel richting Kompong Cham. We stoppen nog bij een beeldhouwerij waar grote Boeddhabeelden worden gemaakt.

We overnachten in Kompong Cham city, want de volgende dag, zondag, gaan we naar de kerk van Koy in Prey Chhor. We zingen een aantal liederen in twee talen met dezelfde melodie.

Na de kerkdienst bij Koy in huis

Na de dienst worden we uitgenodigd om bij Koy en Somona te eten, zo'n 30 man! Somona heeft heerlijk gekookt.

Na het eten neemt Kia de Nederlandse jongeren mee naar de dorpen om met de kinderen christelijke liederen te zingen en spelletjes te doen. De ouderen gaan met Koy mee om nog een paar Spie-en projecten te bekijken.

We gaan onder andere naar Andoung Ang Dike, een project uit 2010, waardoor ruim 18.000 mensen een tweede rijstooft konden krijgen. Ook kan er groente worden gebouwd als de rijst rijp is. Rond een uur of zes komen we aan in Phnom Penh waar het weer erg druk is.

We werden opgeschrikt door het bericht dat één van onze coördinatoren Svay Sophal, die een deel van de projecten leidt, plotseling is overleden. De volgende dag al is de crematie. Frits gaat met een deel van het Spie-en bestuur er naar toe. Wij maken wat uitstapjes in de stad.

Dinsdag gaan we een aantal projecten bezoeken in Takeo in een heel afgelegen en arm gebied. We bezoeken een paar arme gezinnen die ons vragen om hulp. In schrijnende gevallen geven we maximaal 6 maanden rijst en bekijken de situatie dan opnieuw. Misschien kunnen wij hen helpen met een microkrediet?

Stichting De Brug heeft dit jaar drie scholen laten bouwen, allemaal basisscholen in afgelegen gebieden. De Brug betaalde de materialen en de dorpelingen moesten het arbeidsloon van de arbeiders betalen. Er zijn al twee scholen geopend, en deze week werd de laatste school officieel geopend in aanwezigheid van de gouverneur van de provincie Kompong Cham. Er was al één

schoolgebouw, maar veel te klein voor de 375 leerlingen die hier naar toe gaan. En nu wordt het aantal lokalen uitgebreid met nog eens 6.

Er was een feestlocatie gecreëerd naast de school en honderden dorpingen, ouders en andere belangstellenden waren aanwezig. De plechtigheid begon 's morgens om 8 uur. We zaten dus al om 6 uur aan het ontbijt.

Er waren een aantal toespraken, waaronder ook die van de jongste deelneemster van de groep Esther Lennips. Ze vertelde iets over haar zelf en over haar school in Nederland en dat ze nu wel heel veel te vertellen heeft als ze weer thuis is.

Na de toespraken volgt het traditionele lintje knippen. Iedereen mag een knipje doen, ook Esther. En dan is de opening een feit! We mogen ook nog het gastenboek tekenen en de school bekijken.

Ook bezochten we deze week met de hele groep de Killing Fields en Tuol Sleng. Deze beide plaatsen vertellen een vreselijk verhaal. Van 1976 – 1979 zijn op deze plaats, en op 300 andere plaatsen in dit land, zo'n 2 miljoen mensen vermoord of omgekomen van ontbering.

Het is met geen pen te beschrijven wat hier is gebeurd. Als je loopt tussen de massagraven, waar nog steeds tijdens het regenseizoen kleren en beenderen aan de oppervlakte komen, waar kinderen uit hun moeders armen werden gerukt en te pletter werden geslagen tegen een boom. De Killing Fields is een prachtige stille tuin, een voormalige Chinese begraafplaats. Maar als je goed luistert.....

Patrick Ooms, één van onze gasten, beschrijft de afgelopen dagen als volgt:

Afgelopen dagen zijn bijzonder indrukwekkend en ook heftig geweest. Opnieuw de bezoeken aan het platteland van Cambodja geeft mij een indruk die ik nooit zal vergeten. Een indruk die eigenlijk niet in woorden samen te vatten is. De gezichten van de jonge kinderen spreken hier boekdelen. Als ik daarnaast nog de persoonlijke verhalen te horen krijgt, krijg ik een brok in m'n keel. Het jochie van de 4e foto vertelde een verhaal dat ik nooit zal vergeten. Van zijn zes broertjes en zusjes zijn inmiddels drie overleden aan ziektes. Zijn ouders was het jochie daarvoor al verloren. Nu leeft hij samen met zijn oma in een klein hutje tussen de rijstvelden. Een ontzettend mooie omgeving, maar een keiharde wereld voor deze mensen. Elke dag vechten de mensen hier voor eten en hopen op een kleine opbrengst van de oogst. Voor een klein moment staat dan je wereld even stil. Je hebt geen idee wat je moet doen, geen idee wat je moet zeggen... Na een korte stilte verschijnt er toch een kleine glimlach op het gezicht van het jochie. Een aai over de bol en we moesten helaas weer verder. Sindsdien heb ik aan hem moeten denken. Wat zij daar elke dag moeten meemaken terwijl wij in een luxe hotel met zwembad kunnen liggen. De grens tussen arm en rijk is hier flinterdun.

Gelukkig ook veel moois mogen zien, geweldige zonsondergangen en gigantische tempels van Angkor Wat. De kinderen die ondanks de grote armoede zo blij en vrolijk kunnen zijn. Blij zijn met al het kleins dat ze hebben. Dat geeft een dubbel, maar ook een ontzettend dankbaar gevoel dat ik het zo goed mag hebben.

Vandaag was opnieuw een dag waar ik nu nog steeds de indrukken van aan het verwerken ben. We zijn bij de Killing Fields geweest. Choeung Ek is een genocidaal centrum waar duizenden mensen zijn omgekomen in de tijd van Pol Pot en de Rode Khmer. Een periode waar de meeste westerlingen vrij weinig vanaf weten. Ik heb getwijfeld of ik foto's zou maken en of ik deze zou plaatsen. Maar toch vind ik het een belangrijk onderdeel van de geschiedenis waar mensen zich wat meer in mogen verdiepen. Ik heb twee foto's gekozen die op mij de meeste indruk hebben gemaakt. Een foto van The Killing Tree, een plek in het concentratiekamp waar kinderen op een verschrikkelijke manier om het leven werden gebracht. Met daarnaast een foto uit het Memorial Stupa, waar 17 verdiepingen hoog alleen maar schedels uit de massagraven liggen opgestapeld. Het wandelen door deze velden geeft je rillingen, het zijn praktijken die je je ergste vijand niet zou toewensen. Een bewustwording dat een groot deel van de mensheid ver is afgedwaald en dat we onze ogen niet moeten sluiten voor mensen uit oorlogsgebieden. Ook vandaag de dag gebeuren er nog zulke verschrikkelijke dingen.

Zo ga ik naar bed met veel in m'n hoofd, veel indrukken om te verwerken. Maar toch ook dankbaar ze mee te mogen maken omdat het me duidelijk maakt in wat voor wereld wij leven.

